

ІНДИКАТОРИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЇЇ СТАТИСТИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

©2020 ГІНЧУК Л. І., БАШКІРОВ С. В.

УДК 311.366.65:[343.232:342.9]:006.83
JEL: C18; C46; K30

Гінчук Л. І., Башкіров С. В. Індикатори та критерії оцінювання якості інформації про адміністративні правопорушення, її статистичного виробництва

Офіційна статистична інформація про адміністративні правопорушення надходить із багатьох джерел і використовується великою кількістю різноманітних користувачів з різними вимогами. У зв'язку з цим існує необхідність подальшого впровадження мінімального стандарту щодо якості інформації про адміністративні правопорушення та розробки і формування певної групи індикаторів для її визначення. Метою дослідження є ідентифікація основних індикаторів і критеріїв якості інформації про адміністративні правопорушення, статистичних обстежень і процесів її статистичного виробництва, застосовуючи світову практику оцінки якості процесів "Generic Statistical Business Process Model" в. 5.1 (далі – GSBPM). Індикатори якості GSBPM розроблені Комітетом зі стандартів та стандартизації Групи високого рівня з модернізації офіційної статистики. Для ідентифікації визначені основні критеріїв для кожного з підпроцесів та індикатори, що визначають їхню відповідність. Дані індикатори було обрано з урахуванням як національних властивостей, так і з деякими специфічними властивостями процесу виробництва статистичної інформації саме даного типу. Виходячи з того, що запропонована національна модель статистичного виробництва інформації про адміністративні правопорушення передбачає два рівні процесу, індикатори підпроцесів у сукупності формують загальну систему індикаторів процесів статистичного виробництва інформації про адміністративні правопорушення. Таким чином, у процесі дослідження встановлено, що забезпечення якості статистичної інформації потребує не тільки оцінювання відповідної якості даних про адміністративні правопорушення, а й оцінки якості процесів виробництва цієї статистичної інформації, чого можна досягти завдяки використанню процесного підходу.

Ключові слова: статистична інформація, індикатори якості, адміністративні правопорушення, статистичне виробництво.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-1-244-255>

Рис.: 2. **Бібл.:** 18.

Гінчук Лілія Іванівна – начальник управління правового забезпечення Державної служби статистики України (вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601, Україна), аспірантка Національної академії статистики, обліку та аудиту (вул. Підгірна, 1, Київ, 04107, Україна)

E-mail: jurist@ukrstat.gov.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6448-9744>

Башкіров Сергій Вікторович – головний спеціаліст відділу моніторингу та оцінки якості статистичної інформації Державної служби статистики України (вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601, Україна), аспірант Національної академії статистики, обліку та аудиту (вул. Підгірна, 1, Київ, 04107, Україна)

E-mail: Sergeybashkirov1986@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4895-8934>

УДК 311.366.65:[343.232:342.9]:006.83
JEL: C18; C46; K30

Гинчук Л. И., Башкиров С. В. Индикаторы и критерии оценивания качества информации об административных правонарушениях, её статистического производства

Официальная статистическая информация об административных правонарушениях поступает из многих источников и используется большим количеством разных пользователей с различными требованиями. В связи с этим существует необходимость дальнейшего внедрения минимального стандарта по качеству информации об административных правонарушениях, разработки и формирования определенной группы индикаторов для её определения. Целью исследования является идентификация основных индикаторов и критериев качества информации об административных правонарушениях, статистических обследований и процессов её статистического производства, с применением мировой практики оценки качества процессов "Generic Statistical Business Process Model" в. 5.1 (далее – GSBPM). Индикаторы качества GSBPM разработаны Комитетом по стандартам и стандартизации Группы высокого уровня по модернизации официальной статистики. Для идентификации определены основные критерии для каждого из подпроцессов и индикаторы, определяющие их соответствие. Данные индикаторы были выбраны с учетом как национальных свойств, так и некоторыми специфическими свойствами процесса производства статистической информации именно данного типа. Исходя из того, что предложенная национальная модель статистического производства информации об административных правонарушениях предусматривает два уровня процесса, индикаторы подпроцессов в совокупности формируют общую систему индикаторов процессов статистического производства информации об административных правонарушениях. Таким образом, в процессе исследования установлено, что обеспечение качества статистической информации требует не только оценки соответствующего качества данных об административных правонарушениях, но и оценки качества процессов производства этой статистической информации, чего можно достичь, используя процессный подход.

Ключевые слова: статистическая информация, индикаторы качества, административные правонарушения, статистическое производство.

Рис.: 2. **Библ.:** 18.

Гинчук Лилия Ивановна – начальник управления правового обеспечения Государственной службы статистики Украины (ул. Шота Руставели, 3, Киев, 01601, Украина), аспирантка Национальной академии статистики, учета и аудита (ул. Подгорная, 1, Киев, 04107, Украина)

E-mail: jurist@ukrstat.gov.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6448-9744>

Башкиров Сергей Викторович – главный специалист отдела мониторинга и оценки качества статистической информации Государственной службы статистики Украины (ул. Шота Руставели, 3, Киев, 01601, Украина), аспирант Национальной академии статистики, учета и аудита (ул. Подгорная, 1, Киев, 04107, Украина)

E-mail: Sergeybashkirov1986@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4895-8934>

Hinchuk L. I., Bashkirov S. V. Assessing the Quality of Information on Administrative Infractions and Its Statistical Processing: Indicators and Criteria

Official statistical information on administrative infractions comes from many sources and is used by a large number of different users with different requirements. In this regard, there is a need to further implement a minimum standard for the quality of information on administrative infractions, the development and formation of a certain group of indicators to determine it. The research is aimed at identifying the main indicators and quality criteria for the information on administrative infractions, statistical examinations and statistical processing, using the world practice of evaluating the quality of processes "Generic Statistical Business Process Model" v. 5.1 (GSBPM). The GSBPM quality indicators have been developed by the Committee on Standards and Standardization of the High-Level Group for the Modernization of Official Statistics. For the purpose of identification, the main criteria for each of the subprocesses and the indicators that determine their compliance have been defined. These indicators were chosen taking into account both national properties and some specific properties of processing statistical information of this very type. In view of the fact that the proposed national model of statistical processing of information on administrative infractions provides for two levels of the process, the indicators of sub-processes taken together form a common system of indicators of statistical processing of information on administrative infractions. Thus, in the course of research it is found that ensuring the quality of statistical information requires not only an assessment of the appropriate quality of data on administrative infractions, but also an assessment of the quality of processing this statistical information, what can be achieved by using a process approach.

Keywords: statistical information, quality indicators, administrative infractions, statistical processing.

Fig.: 2. **Bibl.:** 18.

Hinchuk Liliia I. – Head of the Department of Legal Support of the State Statistics Service of Ukraine (3 Shota Rustaveli Str., Kyiv, 01601, Ukraine), Postgraduate Student of the National Academy of Statistics, Accounting and Audit (1 Pidhirna Str., Kyiv, 04107, Ukraine)

E-mail: jurist@ukrstat.gov.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6448-9744>

Bashkirov Sergey V. – Chief Specialist of the Department for Monitoring and Evaluation of the Quality of Statistical Information of the State Statistics Service of Ukraine (3 Shota Rustaveli Str., Kyiv, 01601, Ukraine), Postgraduate Student of the National Academy of Statistics, Accounting and Audit (1 Pidhirna Str., Kyiv, 04107, Ukraine)

E-mail: Sergeybashkirov1986@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4895-8934>

Зазначимо, що якість такого складного продукту, як статистична інформація, складно оцінити. Це вимагає компетентності фахівців, витрат часу та можливості доступу до відомостей щодо якості компонентів інформації, які входять до її складу. Водночас наше дослідження показало, що більшість користувачів має лише загальне уявлення щодо якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення. Передусім це пов'язано зі складністю поняття якості для розуміння. Так, нечітке уявлення більшості користувачів про якість статистичної інформації про адміністративні правопорушення має негативні практичні наслідки як для споживачів інформації, так і для суспільства в цілому, наприклад заважає адекватній розробці методів та способів запобігання адміністративним правопорушенням. Загальною практикою в розвинених національних системах статистичних спостережень є вимірювання якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення за допомогою індикаторів.

Аналіз останніх досліджень засвідчив, що в Україні окремими проблемами забезпечення якості статистичної інформації займалися такі вчені, як О. Гончар [1–3], О. Васечко [4], М. Пугачова [5] та ін. Проблемам підвищення якості даних вибіркового обстеження приділяли увагу О. Гладун [6] та ін. Однак наразі не існує фундаментальних праць, в яких би комплексно були розглянуті та вирішені питання щодо оцінювання та забезпечення якості інформації, зокрема про адміністративні правопорушення в офіційній українській статистиці.

Метою статті є визначення індикаторів та критеріїв оцінювання якості інформації про адміністративні правопорушення, її статистичного виробництва.

Під індикаторами якості розуміють показники, які характеризують ті чи інші аспекти якості, а під характеристиками якості – описи якісного характеру, які характеризують неформалізовані аспекти якості [7, с. 57–58]. Загалом індикатор якості – це кількісне відображення однієї чи декількох властивостей об'єкта за певних умов його створення та експлуатації. Показник якості – це кількісна характеристика властивості об'єкта, яка є складовою його якості та розглядається відносно певних умов життєвого циклу об'єкта [8, с. 75]. Очевидно, що показники якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення відрізняються для різних об'єктів, зокрема відповідно до сфери вчинення адміністративного правопорушення.

Таким чином, для відображення економічної сутності якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення необхідна відповідна система індикаторів та характеристик [9; 10].

Складовими якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення є [11]: достовірність, оперативність, доступність для подальшого аналізу та використання. Належну якість інформації в сучасних умовах можна забезпечити лише за допомогою автоматизованих технологій, які базуються на персоналізованих даних про правопорушника, сферу вчинення адміністративного правопорушення та деталі адміністративного стягнення, оскільки саме ці технології

значно розширюють можливості збору, обробки, перевірки та використання інформації. Вони ж дозволяють згодом перейти до принципово нових індикаторів, які охоплюють не окрему ланку, а дозволяють реагувати на всю інформацію про адміністративні правопорушення та комплексно аналізувати статистичну інформацію на всіх етапах її надання, а саме: профілактики, запобігання, вчинення, накладення стягнень, виконання рішень про адміністративні стягнення.

Наразі в Україні діють три державні стандарти стосовно системи управління якістю (СУЯ), гармонізовані з міжнародними стандартами ISO. Найбільш відомим з трьох стандартів, сертифікат якого організації намагаються отримати в першу чергу, є ISO 9001. Він містить вимоги щодо системи управління якістю, відповідальності адміністрації, управління ресурсами, реалізації продукції, вимірювання, аналізу і вдосконалення [10]. Документація СУЯ в органах державної статистики України включає документи, що стосуються як суто якості, так і загальних питань управління організацією, пов'язаних з якістю. Основними документами, що стосуються якості, розробленими у статистичній службі України, є:

- ✦ Настанова з якості, що розроблена відповідно до вимог стандарту ДСТУ ISO 9001 – 2001, яка є основним документом СУЯ в органах державної статистики України;
- ✦ Інструкція «Управління документами та записами СУЯ», яка визначає сукупність документації СУЯ, встановлює правила документування управлінської діяльності та регламентує порядок роботи з документами із моменту їх створення до знищення, від надходження до відправлення або передачі до архіву статистичної служби. Інструкцію розроблено з метою визначення робочих правил стосовно обігу документації для ефективного здійснення процесів та управління ними [12, с. 88–89].

Забезпечення якості належить до концептуальних принципів СУЯ, тоді як гарантування якості містить процедури, виконання яких дозволяє підтримувати необхідний рівень якості. Забезпечення високої якості статистичної інформації є можливим лише шляхом ефективного управління системою. Будь-яке управління повинно мати комплексний характер і охоплювати аналіз, планування, контроль, структуру управління тощо на всіх рівнях системи.

Впровадження системи управління якістю щодо статистичної інформації про адміністративні правопорушення в органах державної статистики можливе за умов [13]:

1) *Розроблення методології оцінювання якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення:* вбачається за необхідне створення документів методологічного характеру, які стосуються різних питань якості статистичної інформації про

адміністративні правопорушення. Для цього необхідно розробити статистичні словники, як загальні, так і спеціалізовані, з окремих питань, зокрема словник з якості. Словники мають бути загальнодоступними, у різних форматах і на різних носіях, зокрема паперових, електронних і в онлайн доступі.

2) *Впровадження єдиної інформаційної системи статистичної інформації про адміністративні правопорушення:* це може значно вплинути на якість інформації про адміністративні правопорушення, зокрема на її узгодженість, порівнянність і, особливо, на своєчасність.

3) *Удосконалення нормативно-правового забезпечення статистичної інформації про адміністративні правопорушення.*

4) *Налагодження постійного контакту з зовнішніми користувачами статистичної інформації про адміністративні правопорушення:* цей аспект є найбільш важливим, оскільки дізнатись, хто є користувачами статистичної інформації про адміністративні правопорушення та які вони мають потреби і вимоги щодо статистичної інформації, можна лише завдяки налагодженню постійного контакту та обговоренню цих питань. Основним наслідком впровадження цього механізму стосовно якості інформації є покращення її релевантності.

5) *Налагодження співпраці з внутрішніми користувачами статистичної інформації про адміністративні правопорушення:* де, з одного боку, як і в попередньому випадку, необхідно налагодити тісні стосунки між підрозділами статистичної служби, одні з яких виробляють продукцію для інших, оскільки це дає можливість першим дізнатись про потреби інших і достатньою мірою їх задовольнити, а, з іншого боку, це підвищує якість інформації як тієї, що передається, так і тієї, що виробляється на її основі. З точки зору якості інформації про адміністративні правопорушення це приведе до підвищення її релевантності, узгодженості, порівнянності та точності.

6) *Налагодження співпраці з респондентами статистичної інформації про адміністративні правопорушення,* що сприяло б підвищенню точності результатів, зниженню кількості невідповідей, підвищенню довіри до статистики, її популяризації в суспільстві.

7) *Забезпечення неперервної роботи щодо якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення:* для цього можливе створення колективів фахівців з якості, визначення відповідальних за різні аспекти покращення якості, регулярне звітування відповідальних про результати роботи. Правильне проведення цих заходів дозволяє покращити всі аспекти якості [7, с. 57–58].

Вимірюваність якості передбачає наявність показників якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення, які можна виміряти, або непрямих показників, які характеризують якість опосередковано.

Вимірювання якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення вимагає наявності еталону порівняння. Зокрема при порівняльному оцінюванні якості може бути використаний: базовий показник якості об'єкта, прийнятий за еталон при порівняльному оцінюванні якості (можуть бути як одиничними, так і комплексними); відносний показник якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення, тобто відношення показника якості оцінюваного об'єкта до базового показника якості, виражене зазвичай у відсотках [8, с. 75].

Критерії якості інформації про адміністративні правопорушення статистичних обстежень в Європейській статистичній системі оцінюються через такі компоненти: релевантність, точність, своєчасність та пунктуальність, узгодженість та порівнянність, доступність та ясність [14].

Таким чином, можна вважати, що індикатор якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення – це статистичний показник, щодо якого існують докази чи консенсус стосовно його безпосереднього впливу на якість статистичної інформації про адміністративні правопорушення. Кінцевими користувачами такої інформації є:

- ✦ управління галузі;
- ✦ державні органи та їх посадові та службові особи, які відповідно до своїх повноважень та компетенцій приймають рішення про накладення адміністративних стягнень за адміністративні правопорушення;
- ✦ інші суб'єкти адміністративних правовідносин та правопорушень.

Зважаючи на вищевикладене, не менш важливе значення має якість статистичного виробництва інформації про адміністративні правопорушення. Складові Національної моделі статистичного виробництва інформації про адміністративні правопорушення підготовлені з урахуванням GSBPM і складаються з 8 процесів, що можна побачити на *рис. 1*, кожен з яких має властивість поділятися на певну кількість підпро-

цесів [15]. Як кожен процес і підпроцес виробництва статистичних продуктів у цілому, так і виробництво статистичної інформації про адміністративні правопорушення має необхідність оцінки якості. Тобто, для оцінки наведених підпроцесів Національної моделі статистичного виробництва інформації про адміністративні правопорушення вважаємо за доцільне використовувати запропоновані окремі індикатори якості GSBPM, властиві адміністративним правопорушенням. Останні були розроблені на основі діючих Індикаторів якості GSBPM, підготовлених Комітетом зі стандартів та стандартизації Групи високого рівня з модернізації офіційної статистики [16].

Згідно з Національною моделлю статистичного виробництва інформації про адміністративні правопорушення виділяються такі процеси та підпроцеси статистичного виробництва, по кожному з яких пропонується низка критеріїв якості та індикаторів до них, що є найбільш ефективними для оцінки якості відповідних підпроцесів.

1. Визначення потреб процесу виробництва статистичної інформації про адміністративні правопорушення

Ключовий процес, що розпочинає/удосконалює процес виробництва статистичної інформації про адміністративні правопорушення. На цьому етапі визначається, чи існує в даний час незадоволена потреба користувачів (зовнішня та/або внутрішня) у певній статистичній інформації та чи можуть органи державної статистики задовольнити цю потребу.

1.1. Виявлення потреб

Перший підпроцес, в якому проводиться попереднє дослідження та визначення статистичної інформації, що може зацікавити користувачів, з метою подальшого поглибленого дослідження потреб за ідентифікованими напрямками. Враховуючи вищезазначене, найбільш важливим критерієм для даного підпроцесу є визначення актуальності інформації, що буде збиратися та оприлюднюватися.

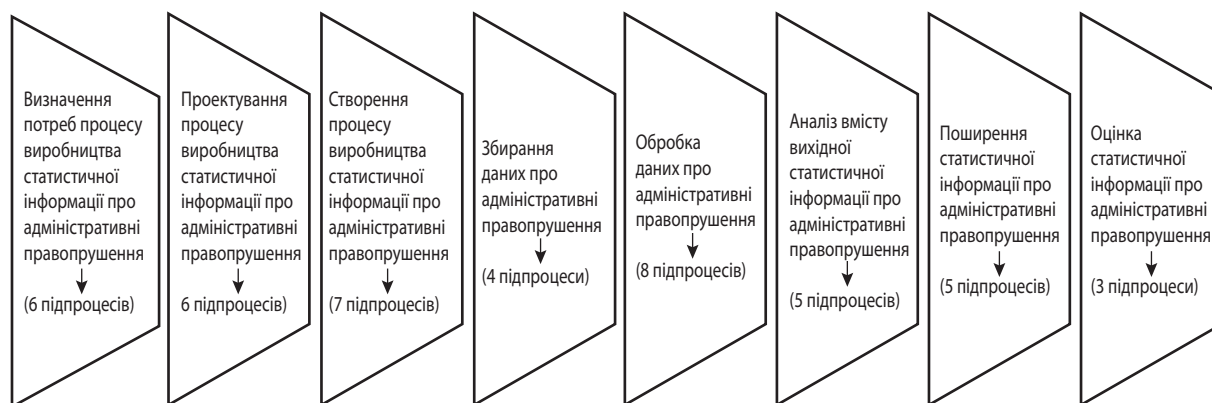

Рис. 1. Складові Національної моделі статистичного виробництва інформації про адміністративні правопорушення

Проведення консультацій та підтвердження потреб

Етап, на якому проводяться консультації зі всіма зацікавленими сторонами, з метою детального підтвердження потреб користувачів у статистичній інформації з метою уникнення збору надлишкових показників. Для визначення ступеня відповідності цьому критерію необхідно визначити, якою мірою зацікавлені сторони підтвердили детальні статистичні потреби і як це було задокументовано.

1.2. Визначення цілей формування вихідної статистичної інформації

Підпроцес, у якому відбувається ідентифікація статистичної інформації, що необхідна для задоволення потреб користувачів, які було підтверджено у попередньому підпроцесі. Для оцінки якості виконання даного підпроцесу, використовуються такі критерії:

- ✦ статистична конфіденційність і безпека – визначається, якою мірою правові обмеження щодо статистичних даних було розглянуто, чи всі обмеження щодо забезпечення конфіденційності буде дотримано під час виробництва статистичного продукту;
- ✦ актуальність – індикатором є визначення того, якою мірою користувачі будуть задоволені очікуваними результатами від виробництва статистичного продукту;
- ✦ точність і надійність – є більш детальним критерієм, що вказує, наскільки якість отриманих даних буде відповідати очікуванням користувачів.

1.3. Визначення понять

Під час цього підпроцесу відбувається визначення понять, що, з точки зору користувачів, мають бути ідентифіковані. Критерієм для цього підпроцесу є те, наскільки актуальним є поняття та визначення (коефіцієнт відповідності понять і визначень показників відповідним стандартам).

1.4. Перевірка наявності даних

Даний процес визначає існуючі джерела даних, а також методів, способів та умов, за яких їх можна отримати. Критеріями для цього підпроцесу є:

- ✦ статистична конфіденційність і безпека – з метою забезпечення прав та інтересів респондентів у частині, що забезпечує конфіденційність;
- ✦ актуальність – у даному випадку визначається, якою мірою існуючі джерела задовольняють потреби користувачів.

1.5. Підготовка пропозицій до планів

У даному підпроцесі відбувається консолідація та оформлення результатів усіх попередніх підпроцесів з метою отримання остаточного рішення з питання впровадження нового чи внесення змін до чинного державного статистичного спостереження.

Для цього підпроцесу найбільш актуальними є такі критерії:

- ✦ відповідність ресурсного забезпечення – для цього критерію індикатором є визначення того, якою мірою потреби в ресурсах для очікування заходів і їх показників якості були розглянуті;
- ✦ актуальність – індикатором є визначення того, якою мірою розроблений план відповідає вимогам діяльності органів державної статистики.

2. Проектування процесу виробництва статистичної інформації про адміністративні правопорушення

Процес складається з 6 підпроцесів, що є елементами проектування процесу виробництва статистичної інформації про адміністративні правопорушення з визначенням усіх деталей і процедур відповідно до європейських і міжнародних стандартів.

2.1. Проектування результатів

Підпроцес, що визначає детальний склад інформації про адміністративні правопорушення, визначення правил дотримання конфіденційності, проектування систем (механізмів) поширення тощо. Для цього підпроцесу запропоновано таку низку критеріїв:

- ✦ статистична конфіденційність та безпека – індикатором є визначення того, чи було розроблено правила конфіденційності та процедури доступу до мікроданих;
- ✦ актуальність – індикатором є відсоток того, якою мірою вихідні дані задовольняють потреби користувачів/ключових користувачів, а також того, якою мірою вихідні дані було змінено за результатами дій з покращання або проведених обстежень щодо задоволеності користувачів; наскільки запланований рівень повноти даних, мірою чого є заплановані результати, будуть задовольняти вимоги;
- ✦ узгодженість та зіставність – індикатором є те, наскільки великою буде очікувана довжина зіставних динамічних рядів;
- ✦ точність – визначенням точності в даному випадку є те, чи планується перегляд даних.

2.2. Проектування описів показників

Власне опис показників, які необхідно зібрати у визначені способи, а також показників, що є розрахунковими. Для даного підпроцесу пропонуються такі критерії:

- ✦ економічна ефективність – індикатором є відсоток/міра, у якій поняття, визначення та класифікації, пов'язані з основними показниками та сукупностями, повторно використовуються в інших аналогічних обстеженнях, тобто можливість заощадити кошти на процесі збору даних;
- ✦ керування метаданими – індикатором є відсоток/міра, у якій поняття, визначення та кла-

сифікації, пов'язані з основними показниками та сукупностями, відповідають міжнародним і національним стандартам.

2.3. Проектування методів збору даних

Підпроцес є необхідним для ідентифікації методів та механізмів збирання даних відповідно до показників та класифікацій, що були спроектовані в попередньому підпроцесі. Для визначення ефективності цього підпроцесу пропонуються два критерії з трьома індикаторами кожен:

- ✦ обґрунтування впровадження – індикаторами є визначення того, чи повторюється використання способів і систем збору, наприклад відповідно до керівництв/рекомендацій; наскільки добре відповідає метод збирання характеру та обсягу інформації, яка буде зібрана та коли в останнє була переглянута/актуалізована методика збирання даних;
- ✦ керування навантаженням на респондентів – індикаторами є визначення відсотку запитань, які збираються за формами, однак не будуть опубліковані; чи визначено тенденцію навантаження на респондентів по відношенню до попереднього періоду та чи є наявність плану взаємодії для забезпечення інформування потенційних респондентів про їх участь у обстеженнях і важливість їх внеску.

2.4. Проектування генеральної сукупності та вибірки

Цей підпроцес виконується державних статистичних спостережень як із прямим збором даних від респондентів, так і для вибіркових. Найбільш важливим критерієм є методологічне обґрунтування.

2.5. Проектування обробки та аналізу

Підпроцес призначений для проектування методології з усіма її складовими, що будуть використовуватись під час процесу 5 «Обробка даних» та процесу 6 «Аналіз». Для цього підпроцесу плануються такі критерії:

- ✦ економічна ефективність – чи є можливість і якою мірою повторно використати систему для кодування, інтеграції даних, зважування, оцінки, з метою економії коштів на статистичне виробництво;
- ✦ обґрунтування впровадження – індикатором є визначення того, якою мірою бізнес-процес використовує стандартні або добре відомі методи для наступних етапів та оцінка методик, що будуть використовуватися в подальших процесах.

2.6. Проектування систем виробництва та технологій

Підпроцес є підсумовуючим для всього процесу. Під час нього відбувається аналіз цілісності та послідовності спроектованих підпроцесів від збирання до поширення. Саме тому для нього пропонуються такі критерії:

- ✦ обґрунтування впровадження – індикатором є відсоток виявлених і задокументованих процесів GSBPM;
- ✦ економічна ефективність – індикаторами є наявність відповідальності за наступні процеси та підпроцеси та відсоток/міра, у якій управлінські рішення можуть бути повторно використані в подальших процесах і підпроцесах;
- ✦ точність та надійність – індикатором є міра, в якій заплановано розраховувати для наступних процесів GSBPM показники якості;
- ✦ своєчасність та пунктуальність – індикатором є те, чи заплановано терміни наступних процесів та підпроцесів.

3. Створення процесу виробництва статистичної інформації про адміністративні правопорушення

Процес створення, включає в себе 7 підпроцесів статистичного виробництва.

3.1. Створення інструменту збору даних

На даному підпроцесі створюються й удосконалюються засоби, що є необхідними для забезпечення процесу збору даних про адміністративні правопорушення. Для даного підпроцесу запропоновано такі критерії якості:

- ✦ обґрунтування впровадження – індикаторами є визначення того, чи була форма ДСС протестована з використанням відповідних методів та чи були взяті до уваги результати тестування у процесі формування остаточного варіанта форми ДСС;
- ✦ помірність навантаження на респондентів – індикаторами є те, чи існує розрахунок звітного навантаження на респондентів, відсоток інформації у формі ДСС, що збирається, але не буде оприлюднена, та власне зміна рівня звітного навантаження на респондентів в динаміці;
- ✦ точність і надійність – індикатором є використання результатів тестування звітно-статистичної документації під час форми, що виходить на етап збирання;
- ✦ доступність та зрозумілість – індикатором є міра, у якій метадані можуть бути залучені на етапі збору даних і зберігаються в системах управління метаданими;
- ✦ керування метаданими – індикатором є те, чи охоплюють інструменти збору те, що необхідно для створення показників, узгоджених на стадії розробки.

3.2. Створення та вдосконалення інструментів обробки даних

На даному підпроцесі створюються й удосконалюються засоби, що є необхідними для забезпечення процесів 5 «Обробка» та 6 «Аналіз» відповідно до вимог, що було визначено під час процесу проектування. Запропоновано такі критерії:

- ✦ обґрунтування впровадження – індикатором є те, яка частина функцій у статистичному процесі створюється з використанням підтримуваних програмних засобів, компонентів чи послуг, чи проводилось їх тестування, чи розроблено його стратегію та диверсифікацію;
- ✦ точність і надійність – індикаторами є те, чи було оцінено якість даних після випробування процедури кодування та чи були взяті до уваги результати оцінки при здійсненні фінальної процедури.

3.3. Створення та вдосконалення компонентів поширення

На даному підпроцесі створюються й удосконалюються засоби, що є необхідними для забезпечення процесу поширення статистичної інформації, відповідно до компонентів та послуг поширення статистичної інформації про адміністративні правопорушення, визначених у підпроцесі 2.1 «Проектування результатів», як у паперовому вигляді, так і в електронному. Пропонуються такі критерії:

- ✦ керування метаданими – індикатором є визначення того, якою мірою відповідні метадані можуть бути пов'язані із вихідними даними;
- ✦ доступність та зрозумілість – індикатором є те, якою мірою вимоги користувачів виконані з точки зору форматів поширення, інформаційних систем, графічної підтримки.

3.4. Налаштування робочих процесів

Підпроцес необхідний для гарантії того, що технологія, визначена в підпроцесі 2.6 «Проектування систем виробництва та технологій» буде належним чином налаштована від процесу збору до поширення. Для цього підпроцесу пропонуються такі критерії якості:

- ✦ обґрунтування впровадження – індикатором є співвідношення кількості під процесів, автоматизованих через IT-інструменти, і загальної кількості підпроцесів у 2.6;
- ✦ своєчасність та пунктуальність – індикатором є запланована своєчасність усіх подальших процесів і підпроцесів.

3.5. Тестування системи виробництва

Під час даного підпроцесу відбувається тестування спеціалізованого програмного забезпечення (КЕОІ) інструментів та процедур, взаємодії між компонентами та інших факторів, що забезпечують належне функціонування системи виробництва як єдиного комплексу. Для цього підпроцесу критерієм є обґрунтування впровадження системи виробництва.

3.6. Тестування державного статистичного спостереження

Під час даного підпроцесу відбувається тестування та апробація процесу проведення державного статистичного спостереження шляхом проведення обмеженого збору даних, з метою тестування меха-

нізму збору даних, і тестова обробка та аналіз даних для визначення відповідності отриманих даних очікуваним. Критеріями якості підпроцесу є:

- ✦ економічна ефективність – в ідеалі повинні визначатися очікувані витрати на виробництво та поширення результатів і відхилення від запланованих витрат на етапі проектування;
- ✦ точність і надійність – при введенні в дію нового ДСС важливо визначити, чи було проведено пілотне обстеження, чи були оцінені основні причини помилок і чи були його результати враховані при остаточній реалізації;
- ✦ своєчасність і пунктуальність – індикатором є можливість визначення розрахункового часу (межі) для наступних процесів та підпроцесів і відхилення від запланованого на стадії розробки.

3.7. Завершення створення системи виробництва

Етап впровадження інструментів та компонентів процесу, що були створені/удосконалені у виробничому середовищі, та забезпечення їх належного функціонування. Критерієм для даного підпроцесу є доступність і зрозумілість того, яким чином використовуються, архівуються/зберігаються системи виробництва.

4. Збирання даних про адміністративні правопорушення

Даний етап складається з 4 підпроцесів, що в цілому забезпечують процес збирання даних (у тому числі й отримання адміністративних даних і даних статистичних реєстрів) та їх завантаження у відповідне інформаційне середовище.

4.1. Формування генеральних сукупностей і вибірок

Етап, що задіяний у разі використання як вибіркового, так і суцільного підходу в державному статистичному спостереженні. Найбільш важливими критеріями якості для даного підпроцесу є точність і надійність. Пропонуються такі критерії:

- ✦ точність та надійність – індикаторами є визначення рівня надлишкового покриття, рівня повторних записів, виявлених при формуванні масиву даних, орієнтовний рівень відсутніх чи недостовірних даних;
- ✦ своєчасність та пунктуальність – індикатором є затримка між очікуваним і фактичним створенням системи збирання.

4.2. Організація збирання даних

Цілю даного підпроцесу є підготовка до збору даних з адміністративних правопорушень. Для даного підпроцесу пропонуються такі критерії:

- ✦ конфіденційність та безпека – індикатором є визначення ступеня ризику порушення конфіденційності при передачі даних;

- ✦ відповідність ресурсів – визначення рівня виконання вимог управління людськими ресурсами та інформаційними технологіями, визначення того, чи успішно виконувалися завдання співробітниками, які задіяні у зборі даних, після проведеного навчання;
- ✦ обґрунтування введення – визначається тим, чи досягнуто успішного рівня тестування системи збору даних на випадок значного обсягу та екстремальних ситуацій;
- ✦ своєчасність та пунктуальність – визначається різницею між очікуваним і фактичним закінченням передачі зібраних даних, а також різницею між очікуваним і фактичним строком закінчення збирання матеріалів.

4.3. Збирання даних

На цьому етапі відбувається власне збір даних з використанням різних методів та механізмів збору. Для даного етапу пропонуються такі критерії:

- ✦ помірне навантаження на респондентів – визначення того, чи достатньо укомплектовано підрозділ(и), що відповідають за вирішення питань респондентів, та чи здійснюється підтримка респондентів у цілому;
- ✦ точність та надійність – характеризується такими індикаторами, як рівень контролю якості процесів охоплення збору даних, наявність та ступінь моніторингу виконання «польових» робіт під час збору даних, визначення рівня неотримання звітів, частоти виявлення помилок (не пов'язаних з помилкою вибірки);
- ✦ своєчасність та пунктуальність – визначається терміном затримки між очікуваним і фактичним початком і закінченням збирання.

4.4. Завершення збирання

Даний етап є заключним для процесу збирання та включає в себе завантаження даних по адміністративних правопорушеннях до відповідного електронного середовища. Для даного етапу пропонуються такі критерії:

- ✦ відповідність ресурсів – визначення розбіжності між плановими та фактичними витратами у процесі збору даних;
- ✦ точність та надійність – визначення рівня надлишкового покриття, неотриманих відповідей, частоти виявлення помилок, не пов'язаних з помилками вибірки;
- ✦ доступність і зрозумілість – по аналогії із завершальним підпроцесом процесу 3, визначається на основі того, яким чином використовуються, архівуються/зберігаються системи виробництва, для можливості забезпечення низького порогу входження будь-якої категорії співробітників.

5. Обробка даних про адміністративні правопорушення

Цей процес включає 8 підпроцесів, які необхідні для перевірки, очищення та трансформації даних, і повторюється необхідну кількість разів до досягнення необхідного результату.

5.1. Інтеграція даних

Підпроцес необхідний для здійснення інтеграції даних, отриманих з кількох джерел, що є вкрай важливим для державного статистичного спостереження, що базується на адміністративних даних та/або даних інших державних статистичних даних. Критерієм є точність і надійність, індикаторами дотримання якого є визначення питомої ваги одиниць, охоплених обстеженням, і адміністративних джерел у загальній кількості одиниць, що беруть участь в опитуванні.

5.2. Класифікація та кодування

Власне кодування та класифікація вхідних даних про адміністративні правопорушення згідно з автоматичними процедурами або вручну. Для даного підпроцесу пропонуються такі три критерії:

- ✦ методологічне обґрунтування – визначення того, чи відповідає коефіцієнт класифікації вхідних даних наперед визначеній стандартній міжнародній класифікації та національній версії міжнародної схеми класифікації;
- ✦ точність і надійність – визначається тим, чи існує контроль якості, який використовується для управління якістю автоматизованих і ручних процесів кодування;
- ✦ своєчасність та пунктуальність – визначається затримкою між очікуваним і фактичними термінами адаптації таблиць відповідності.

5.3. Перегляд та валідація

На цьому етапі відбувається перевірка зібраних даних з метою виявлення та ліквідації потенційних проблем, помилок, невідповідностей і неправильного кодування. Для даного етапу критерієм є точність і надійність, що визначається рівнем фактичних помилок.

5.4. Редагування та імпутація

Підпроцес використовується в разі необхідності виправлення/додавання даних, що є неточними, ненадійними чи тих, що були відсутні. Для даного підпроцесу пропонуються такі критерії:

- ✦ точність і надійність – визначення того, чи може рівень виміру відмов бути обрахований для основних показників; визначення рівня надійності викидів для них;
- ✦ доступність та зрозумілість – визначається відсотком метаданих, що належним чином можуть бути агреговані до відповідних баз даних.

5.5. Отримання нових розрахункових показників і статистичних одиниць

Під час даного підпроцесу відбувається власне розрахунок похідних змінних і статистичних одиниць та/або розрахункових показників, яких немож-

ливо отримати під час процесу збирання даних. Пропонуються такі критерії:

- ✦ точність і надійність – визначення рівня застосованої моделі та як пов'язані з нею помилки можуть бути виражені як помилки через визначені моделі предметної сфери, необхідні для визначення мети оцінки;
- ✦ відповідність та зіставність – визначення рівня зіставності для похідних показників.

5.6. Розрахунок ваг

Підпроцес необхідний у разі використання вибіркового методу для державного статистичного спостереження. Для даного етапу точність і надійність є найбільш важливим критерієм, а ступінь його відповідності визначається тим, чи можливо ефективно використовувати ваги для покриття помилкових чи відсутніх даних.

5.7. Розрахунок агрегованих показників

Під час даного підпроцесу відбувається агрегація даних і підбиваються підсумки за всією сукупністю на основі агрегованих показників більш низького рівня. Для агрегованих показників найбільш важливим критерієм є рівень точності та надійності.

5.8. Завершення формування масивів даних

На даному етапі відбувається об'єднання результатів попередніх підпроцесів в один, який буде використовуватись як вхідні дані для процесу аналізу (в разі потреби). Критеріями, що пропонуються, є такі:

- ✦ актуальність – визначення рівня повноти даних, тобто міри, якою вихідні дані відповідають сподіванням;
- ✦ точність і надійність – ступінь наближення розрахунків або оцінок до точних або достовірних значень;
- ✦ своєчасність та пунктуальність – ступінь затримки між очікуваною та фактичною ітераціями даних.

6. Аналіз вмісту вихідної статистичної інформації про адміністративні правопорушення

Метою даного процесу є безпосереднє формування вмісту вихідної статистичної інформації про адміністративні правопорушення.

6.1. Підготовка попередніх матеріалів

На даному етапі зібрані, опрацьовані та проаналізовані на попередніх підпроцесах дані трансформуються у вихідну інформацію. Критерії:

- ✦ обґрунтування статистичних процедур – індикатором для даного критерію є міра того, як використовуються стандартні або добре знайомі методи;
- ✦ точність та надійність – визначається тим, чи можуть бути застосовані методи контролю якості даних для того, щоб гарантувати, що точність самого процесу трансформації є достатньою;

- ✦ своєчасність та пунктуальність – рівень затримки між очікуваним і фактичним закінченням цього етапу.

6.2. Підтвердження вихідної статистичної інформації

Підпроцес попереднього підтвердження якості вихідної статистичної інформації про адміністративні правопорушення відповідно до очікувань до якості. Для даного етапу пропонуються два критерії:

- ✦ точність та надійність – визначається часткою часу та кількістю заходів, присвячених діяльності з валідації; ступенем кількості даних, що зазнали змін, або кількості змін, внесених у дані, за результатами перевірки;
- ✦ узгодженість та зіставність – визначається тим, чи наявні процедури проведення ретроспективних розрахунків, де є розрив у серіях даних, а також мірою узгодженості із іншими джерелами даних, з попередніми даними, із оперативними оцінками, з попередніми результатами одного і того ж процесу.

6.3. Тлумачення та пояснення

Цей підпроцес необхідний для досягнення поглибленого розуміння виробленої вихідної статистичної інформації для можливості її тлумачення та пояснення та оцінки. Критерієм для цього етапу є точність і надійність, що визначається часткою часу, присвяченого інтерпретації та поясненню діяльності, та мірою прийняття та схвалення тлумачень.

6.4. Контроль можливості розкриття статистичної інформації

На даному етапі відбуваються заходи стосовно перевірки на дотримання правил конфіденційності вихідної статистичної інформації про адміністративні правопорушення. Логічно, що для даного етапу єдиним важливим критерієм є статистична конфіденційність та безпека.

6.5. Завершення формування вихідної інформації

Підсумовуючий підпроцес етапу виробництва статистичної інформації про адміністративні правопорушення. Для даного підпроцесу пропонуються три критерії:

- ✦ актуальність – визначається кількістю запланованих випусків, які не були поширені;
- ✦ точність та надійність – визначається кількістю помилок, які були виявлені та мають бути виправлені;
- ✦ доступність та зрозумілість – визначається рівнем повноти метаданих.

7. Поширення статистичної інформації про адміністративні правопорушення

Процес складається з 5 підпроцесів, що зазвичай є послідовними та необхідні для остаточної підготовки статистичних продуктів до надання користувачам.

7.1. Оновлення системи поширення вихідної інформації

Підпроцес необхідний для оновлення систем, в яких зберігаються дані, призначені для поширення. Пропонуються критерій доступності метаданих, що визначається датою (інтервалом) їх останнього оновлення, та критерій керування метаданими, що визначає міру зрозумілості та доступності метаданих.

7.2. Виробництво продуктів для поширення

На даному етапі відбувається виробництво запланованих статистичних продуктів згідно з планами, визначеними як необхідні для задоволення потреб користувачів. Для даного підпроцесу пропонуються такі критерії якості:

- ✦ якість зобов'язань – рівень співвідношення статистичних продуктів, що поширюються, із відповідними критеріями якості/звітами з якості;
- ✦ актуальність – визначається відсотками доступної статистики та вихідних статистичних даних/продуктів, що відповідає потребам користувачів до загальної їх кількості;
- ✦ доступність і ясність – визначається рівнем зв'язку відповідних метаданих із вихідними даними.

7.3. Управління поширенням

Підпроцес власне оприлюднення вироблених статистичних продуктів, з контролем їх якості та своєчасності. Для даного підпроцесу пропонується ціла низка критеріїв:

- ✦ неупередженість та об'єктивність – визначається інтервалом часу між випуском даних та оголошенням для користувачів щодо допущених помилок та наявністю політики перегляду;
- ✦ прозорість – визначається кількістю зустрічей із пресою, проведених до та після випуску даних;
- ✦ точність та надійність – визначається кількістю виправлених помилок у поширених продуктах;
- ✦ своєчасність та пунктуальність – визначається цілою низкою індикаторів, таких як: пунктуальність вихідних статистичних даних, часовий лаг, перший і фінальний результати, наявність політики/порядку поширення та розміщення їх на веб-сайті;
- ✦ доступність та ясність – визначається тим, чи наявний і розміщений на веб-сайті календар випуску, яка кількість аналітичних і статистичних продуктів доступна користувачам;
- ✦ узгодженість та зіставність – визначається довжиною зіставних динамічних рядів.

7.4. Просування продуктів для поширення

Підпроцес, що відображає зміни рівня поширення статистичних продуктів серед максимально широкого кола користувачів, що відбуваються завдя-

ки активному просуванню статистичних продуктів. Для даного етапу пропонуються такі критерії:

- ✦ актуальність – рівень задоволеності користувачів доступністю метаданих;
- ✦ доступність та ясність – визначається кількістю соціальних медіа-відвідувачів та консультативних таблиць даних у межах однієї статистичної тематики за певний період часу.

7.5. Підтримка користувачів

Підпроцес взаємодії з користувачами (прийняття запитів від користувачів та надання відповідей) та аналіз отриманої інформації для адаптації до потреб користувачів. Для даного етапу пропонуються два критерії:

- ✦ актуальність – визначається індексом задоволеності користувачів та часом, що пройшов після останньої консультації із користувачами;
- ✦ доступність та ясність – визначається тим, чи існує особа/підрозділ, відповідальний за обробку звернень користувачів з питань отримання статистичних даних і метаінформації.

8. Оцінка статистичної інформації про адміністративні правопорушення

Процес налічує 3 підпроцеси, що складають повний цикл збору інформації для оцінки, проведення власне оцінювання та формування планів дій за результатами оцінки.

8.1. Збір інформації для оцінки

Даний підпроцес, перш за все, служить для задоволення потреб в інформації (даних) щодо функціонування підпроцесів для особи, що здійснює оцінку якості. Критерієм для даного підпроцесу є якість продукції, тобто міра, відповідно до якої показники якості були зібрані для усіх процесів і підпроцесів, включаючи витрати та своєчасність здійснення всіх процесів та підпроцесів, а також види та питома вага різних вимірів якості, що були зібрані.

8.2. Проведення оцінки

Даний підпроцес консолідує оцінні дані в остаточний звіт. Для даного етапу пропонуються такі критерії:

- ✦ обґрунтування запровадження – визначається ступенем відповідності компонентів процесів потребам щодо якості процесів;
- ✦ економічна ефективність – відсоток процесів/під процесів, для яких не було ніякої різниці між запланованими та фактичними затратами;
- ✦ якість продукції – визначається тим, якою мірою показники якості наближені до цільових значень; тенденціями у сфері показників якості для повторюваних процесів; відсотком вимірів якості за критеріями; наявністю звітів з якості та оцінкою суттєвих змін у показниках якості;
- ✦ своєчасність і пунктуальність – визначається відсотком процесів/підпроцесів GSBPM, для

яких не було жодної різниці між запланованим і досягнутим терміном.

8.3. Узгодження плану дій

Даний етап необхідний для того, щоб на основі рекомендацій, визначених у попередньому підпроцесі, скласти та погодити плани дій і механізми моніторингу їх виконання. Для даного підпроцесу єдиним необхідним критерієм є якість зобов'язань, тобто міра, у якій планом дій передбачено механізми для моніторингу заходів з покращення якості, а коефіцієнт завершення плану дій визначається як кількість питань з якості, вирішення яких завершилося успішно або досягнуто покращання, розділена на загальну кількість питань з якості, які були передбачені планом дій [15; 16].

Зобраних вище індикаторів, що належать до кожного підпроцесу, складається система індикаторів якості процесу, які, своєю чергою, формують загальну систему індикаторів якості процесів статистичного виробництва інформації про адміністративні правопорушення, що включатиме в себе понад 150 індикаторів. Приблизну структуру запланованої системи індикаторів можна побачити на *рис. 2*.

Рис. 2. Загальна система індикаторів якості процесу підготовки інформації про адміністративні правопорушення

Крім того, також зазначимо, що наразі важливим джерелом інформації в сучасних умовах є автоматизовані бази статистичних даних. Саме тому методи їх автоматизованої обробки та видобування інформації (*data mining*) широко використовуються для отримання індикаторів якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення. Там, де в теперішній час немає якісних і придатних для подальшої обробки даних – відповідно немає й індикаторів, але розробляються заходи для отримання

достовірної інформації в майбутньому [17; 18]. Проте необхідно зазначити, що всі ці системи при оприлюдненні результатів жорстко та однозначно застерігають від неадекватного та некомпетентного використання отриманої інформації, вказують та аналізують можливі причини відмінностей значень індикаторів, не пов'язані з відмінностями в якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення. Метою створення подібних систем та обчислення індикаторів якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення є виявлення можливих проблем і сфер, де доцільно провести спеціальні дослідження щодо можливості вдосконалення якості.

ВИСНОВКИ

Виходячи з наведеного можна вважати, що індикатори якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення належать до структури, процесу або результату правопорядку в суспільстві та державі. Серед індикаторів структури та процесу перевага надається таким, для яких існують докази щодо впливу чинників, які висвітлюються, на результат оцінювання якості інформації про адміністративні правопорушення статистичних обстежень. Як на прям подальших досліджень зазначимо підготовку пропозицій щодо покращення якості інформації про адміністративні правопорушення на основі визначених індикаторів. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончар О. В. Критерії якості статистичної інформації // Проблеми формування нової економіки XXI століття : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. : у 8 томах. Т. 7 : Методологія статистичної обробки економічної інформації та шляхи зниження фінансових ризиків (м. Київ, 22–23 грудня 2011 р.). Дніпропетровськ : Біла К. О., 2011. С. 79–81.
2. Гончар О. В. Забезпечення якості процесів виробництва статистичної інформації. *Прикладна статистика*. 2011. Вип. 9. С. 134–141.
3. Гончар О. В. Процеси виробництва та критерії якості статистичної інформації. *Економіст*. 2011. № 12. С. 33–37.
4. Васечко О. О. Новий аспект виміру якості статистичного реєстру підприємств. *Статистика України*. 2004. № 2. С. 4–7.
5. Пугачова М. В. Методологічні засади статистичного моніторингу ділової активності підприємств : монографія. Київ, 2007. 535 с.
6. Гладун О. М. Вибіркові обстеження населення : методологія, методика, практика : монографія. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2008. 348 с.
7. Кремнев Г. Р. Управление производительностью и качеством: 17-модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации». Модуль 5. М. : ИНФРА-М, 2000. 256 с.
8. Гончар О. В., Кузьміна О. В. Якість статистичної інформації: поняття та характеристика. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2012. № 1.

- C. 75–80. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2012_1/075-080.pdf
9. Наказ Держкомстату України «Про розроблення системи управління якістю в органах державної статистики» від 07.03.2007 р. № 72. URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=04E6B335F3>
 10. ДСТУ ISO 9001:2015. Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT). URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=64013
 11. Civil Justice Reform Act Report: United States Courts. Statistics and reports. URL: <http://www.uscourts.gov/statistics-reports/analysis-reports>
 12. Гончар О. В. Методологічні засади забезпечення якості статистичної інформації : монографія. Київ : ВПД «Формат», 2011. 372 с.
 13. Гончар О. В. Концепція системи управління якістю статистичної інформації в органах державної статистики України. *Економіст*. 2012. № 1. С. 34–38.
 14. ДСТУ ISO 9000:2007. Основні положення та словник термінів. Системи управління якістю (ISO 9000:2005; IDT). Київ : Держспоживстандарт України, 2008. 36 с.
 15. Generic Statistical Business Process Model. URL: <https://statswiki.unece.org/display/GSBPM/GSBPM+v5.1>
 16. Quality Indicators for the Generic Statistical Business Process Model (GSBPM) – For Statistics derived from Surveys and Administrative Data Sources URL: <https://statswiki.unece.org/display/GSBPM/Quality+Indicators>
 17. Закон України «Про захист персональних даних» від 1 червня 2010 р. № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
 18. Положення про Інтегровану інформаційно-пошукову систему органів внутрішніх справ України : затв. Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 12.10.2009 р. № 436. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-09>

Науковий керівник – Герасименко С. С., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри статистики Національної академії статистики, обліку та аудиту (м. Київ)

REFERENCES

- “Civil Justice Reform Act Report: United States Courts. Statistics and reports”. <http://www.uscourts.gov/statistics-reports/analysis-reports>
- “DSTU ISO 9001:2015. Systemy upravlinnia yakistiu. Vymohy (ISO 9001:2015, IDT)” [DSTU ISO 9001:2015. Quality Management Systems. Requirements (ISO 9001:2015, IDT)]. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=64013
- DSTU ISO 9000:2007. Osnovni polozhennia ta slovnyk terminiv. Systemy upravlinnia yakistiu (ISO 9000:2005; IDT) [DSTU ISO 9000:2007. Terms and Glossary. Quality Management Systems (ISO 9000:2005; IDT)]. Kyiv: Derzhspozhyvstandart Ukrainy, 2008.
- “Generic Statistical Business Process Model”. <https://statswiki.unece.org/display/GSBPM/GSBPM+v5.1>
- Hladun, O. M. *Vybirkovy obstezhennia naseleattia: metodolohiia, metodyka, praktyka* [Selective Population Surveys: Methodology, Methodology, Practice]. Nizhyn: Aspekt-Polihraf, 2008.

- Honchar, O. V. “Kontsepsiia systemy upravlinnia yakistiu statystychnoi informatsii v orhanakh derzhavnoi statystyky Ukrainy” [Framework for the Statistical Information Quality Management System in the Ukrainian Statistical Authority]. *Ekonomist*, no. 1 (2012): 34–38.
- Honchar, O. V. “Kryterii yakosti statystychnoi informatsii” [Quality Criteria for Statistical Information]. *Problemy formuvannia novoi ekonomiky XXI stolittia*, vol. 7 : Metodolohiia statystychnoi obrobky ekonomichnoi informatsii ta shliakhy znyzhennia finansovykh ryzykiv. Dnipropetrovsk: Bila K. O., 2011. 79–81.
- Honchar, O. V. “Protsesy vyrobnytstva ta kryterii yakosti statystychnoi informatsii” [Production Processes and Quality Criteria of Statistical Information]. *Ekonomist*, no. 12 (2011): 33–37.
- Honchar, O. V. “Zabezpechennia yakosti protsesiv vyrobnytstva statystychnoi informatsii” [Quality Assurance of Statistical Information *Production Processes*]. *Prykladna statystyka*, no. 9 (2011): 134–141.
- Honchar, O. V. *Metodolohichni zasady zabezpechennia yakosti statystychnoi informatsii* [Methodological Principles of Quality Assurance of Statistical Information]. Kyiv: VPD «Format», 2011.
- Honchar, O. V., and Kuzmina, O. V. “Yakist statystychnoi informatsii: poniattia ta kharakterystyka” [Quality of Statistical Information: Concepts and Characteristics]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*. 2012. http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2012_1/075-080.pdf
- Kremnev, G. R. *Upravleniye proizvoditel'nostyu i kachestvom: 17-modul'naya programma dlya menedzherov «Upravleniye razvitiem organizatsii»*. Modul 5 [Performance and Quality Management: 17-module Program for Managers "Organization Development Management". Module 5]. Moscow: INFRA-M, 2000.
- [Legal Act of Ukraine] (2007). <http://consultant.parus.ua/?doc=04E6B335F3>
- [Legal Act of Ukraine] (2009). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-09>
- [Legal Act of Ukraine] (2010). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
- Puhachova, M. V. *Metodolohichni zasady statystychnoho monitoringhu dilovoi aktyvnosti pidpriemstv* [Methodological Principles of Statistical Monitoring of Business Activity of Enterprises]. Kyiv, 2007.
- “Quality Indicators for the Generic Statistical Business Process Model (GSBPM) – For Statistics derived from Surveys and Administrative Data Sources”. <https://statswiki.unece.org/display/GSBPM/Quality+Indicators>
- Vasiechko, O. O. “Novyi aspekt vymiru yakosti statystychnoho reiestru pidpriemstv” [A New Aspect of Measuring the Quality of the Statistical Register of Enterprises]. *Statystyka Ukrainy*, no. 2 (2004): 4–7.